

Разлике у схватању и доживљавању проблема хомосексуалности леже управо у дубокој разлици између западне и источне културе, као и осталих светских култура. Процес политичке и економске глобализације знатно је потенцирао ове разлике, посебно у домену етике и правних наука. Легализација индивидуалних права хомосексуалаца јесте потреба коју наше друштво обавезује у складу с демократизацијом и приближавањем европској заједници. Међутим, неолиберални концепт људских права, у којем се цивилна права вишеструко потенцирају на рачун културних, историјских и традиционалних права и слобода, сасвим је неодржив.

Универзална људска права

Концепт цивилних, културних, економских и политичких права и слобода утиснут је у темеље универзалних људских права још 1948. године. Овај концепт подразумева континуум људских права и слобода у идеалном, то јест теоријском смислу, а његова имплементација у конкретне друштвено-историјске оквире нужно подразумева прилагођавање, дакле и ограничавање овог концепта у складу са уставом, законом и другим подзаконским актима који дефинишу најоптималнији друштвени амбијент сваке заједнице.

Дакле, концепт универзалних људских права често подразумева њихову супротстављеност када се пласирају у конкретне друштвено-историјске оквире, па је демократска расправа и одлучивање најбољи пут у решавању ових конфликта. Немогуће је инсистирати само на једном виду људских права, рецимо грађанским правима, а не узети реални друштвени контекст у сваком погледу, од историјског, културног и традиционалног миљеа, па све до религијског оквира. То је суштина сваке демократије: да на основу шире друштвене расправе, у фином балансу разумевања и толеранције, пронађе најоптималнији модус постојања.

Да ли је геј парада или њена забрана повреда људских права

ЛГБТ покрет је, спонтано или не, прерастао у шири друштвени покрет – „identity politics”, који ову популацију ставља у неку врсту политички организоване класе друштва, чији

сексуални идентитет и опредељење имају политичку конотацију. Морамо признати да нас је овај покрет све натерао да размишљамо о људским правима и демократији, те да сагледавамо важне цивилизацијске и културне вредности Европе.

Међутим, треба разликовати право групе на окупљање у центру града ради промовисања њиховог културног, политичког или економског програма или захтева, од промотивних активности као што су параде и карневали које немају увек политички, економски и културни смисао и значење. Разлика је огромна и суштинска. Зашто?

Конфликт људских права у сваком друштву је природна ствар и предмет демократског одлучивања

Подсетимо се чињенице да концепт универзалних људских права подразумева и нека друга права и слободе осим оних грађанских. Дакле, у ситуацији када су ова права и слободе у конфликту, као што је случај са геј парадом, било би фер и демократски да се утицај културних, верских и традиционалних фактора демократске већине на доношење коначне одлуке узме као суштинска вредност наше културне средине и приликом процене које манифестације и параде има смисла одржавати у самом центру града. Тај процес је питање демократске већине и саме демократије. Овде се не ради, рецимо, о заштити језика мањине, који се а priori штити од мајоризације, већ о заштити људских права како мањине тако и већине, те стога то постаје предмет шире друштвене расправе и демократског одлучивања.

Није, наиме, спорно окупљање ЛГБТ покрета у центру града ради промоције њихове политичке агенде која се тиче борбе против дискриминације, са захтевом за једнакост и слободу изражавања и политичког деловања. Међутим, огољена демонстрација сексуалне опредељености и идентификације под плаштом политичке агенде, која то у суштини није, представља нарушавање културно-религијског амбијента целе наше заједнице, која је предуслов и смисао егзистенције већине и у исто време мерило наше слободе и демократског избора.

Европске вредности и људска права

У том смислу Амстердамски уговор из 1997, који ревидира конвенцију о људским

правима Европске уније, оставља простор да свака чланица Уније изгласа закон који ће бити у складу с двама главним принципима: установљена традиција државе чланице и интернационални уговори којима се та земља обавезује. То је сама срж европских вредности о тумачењу и имплементацији универзалних људских права.

Хомофобија и насиље проистичу из свеопште конфузије и необавештености

Забрана геј параде у центру града није кршење људских права, већ има утемељење у међународном правном систему и прихваћена је као принцип у већини земаља чланица Уједињених нација. Интернационални правни систем, иако нејединствен и контрадикторан, оставља простор свакој чланици УН да у фином и фер балансу између индивидуалног, групног и колективног права – и контекстуалности њиховог решавања – одлучи које то вредности већине чине стуб демократских вредности појединог друштва и европског културног простора. Замена теза доводи до дисбаланса у демократском одлучивању, производи непотребну хомофобију и насиље. Уколико демократска већина одлучи да се геј парада одржи, сви треба да поштујемо ту одлуку достојанствено и у миру. Учинимо да сви схвате суштину ове параде и донесу одлуку у контексту људских права и слобода свих грађана.